

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: O min Jesus, vilken kärlek har du ej bevisat mig, när du gav ditt liv i döden och för mig lät offra dig, när du övergav din himmel där du hade allt så gott, för att fattig och föraktad gå omkring och tjäna blott!

Ja Herre, lär oss se in i din stora kärlek som gjorde att du blev människa för att frälsa oss. Amen.

Predikotexten är vald från Marie bebådelsedagen, som traditionellt infaller 25.3 men som vanligen firas i dag. Jes 7:10–14:

*10 HERREN talade till Ahas igen och sade:
11 "Be om ett tecken från HERREN din Gud.
Be om det nerifrån djupet eller uppifrån
höjden." 12 Men Ahas svarade: "Jag vill
inte be om något, jag vill inte fresta HER-
REN."*

*13 Då sade Jesaja: "Lyssna nu, ni av Davids
hus. Räcker det inte att ni tröttar ut männi-
skor? Ska ni trötta ut min Gud också? 14
Därför ska HERREN själv ge er ett tecken:
Se, jungfrun ska bli havande och föda en
son, och hon ska ge honom namnet Imma-
nuel."*

Herre, helga oss i sanningen. Ditt ord är sanning. Amen.

Tema för predikan: **Kvinnans son.**

1. Ett aktuellt läge: hot från öster

Vi börjar med en kort utblick över världsläget ca 735 f Kr. Ahas var kung i Juda, Sydriket. Nordriket Israel, ofta kallat Efraim, skulle bestå ännu i drygt 10 år. Dess kung var Resin. De hade en allierad i öster: Aram, med säte i Damaskus. I dag kallas det landet Syrien. Arams kung hette Peka. Det är nyttigt att läsa 2 Krön 28 eller 2 Kung 16 som detaljerat beskriver historiska händelser från den tiden. I det landet har också nu i många år pågått ett fruktansvärt krig.

2 Krön 28:1–5 berättar om Ahas syndiga verksamhet och vad det ledde till.

Han gjorde inte det som var rätt i HERRENS ögon så som hans fader David, 2 utan

vandrade på samma väg som Israels kungar. Han gjorde också gjutna avgudabilder åt baalerna. 3 Själv tände han offereld i Hinnoms sons dal och brände sina barn i eld efter den avskyvärda seden hos de folk som HERREN hade fördrivit för Israels barn. 4 Och han bar fram offer och tände offereld på höjderna och kullarna och under alla gröna träd. 5 Därför gav HERREN hans Gud honom i den arameiske kungens hand.

I v 16ff berättas att också edomiterna, Esau efterkommande, och filisteerna hade fallit in i Juda. Nu borde Ahas ha vänt sig till HERREN, men han sände bud till Assyrien, den stora makten i öster, med begäran om hjälp. Men han blev besviken. Det heter i v 19–21:

Herren ville förödmjuka Juda på grund av Ahas, han var orsak till lössläpphet i Jerusalem och var trolös mot HERREN. Men Tiglat-Pileser av Assyrien drog emot honom. Trots att Ahas plundrade HERRENS hus och gav det till Assyriens kung hjälpte det honom inte.

I stället för att vända sig till HERREN syndade Ahas ännu mer genom trolöshet mot HERREN. Det här är den situation som Jesaja beskriver i kap 7. Han beskriver angreppet från Israel och Aram, som ska misslyckas. Jesaja profeterar att Efraim ska krossas inom 65 år. Han utsäger en ordlek som inte går att få fram på svenska. 1917: "Om I icke haven tro skolen I icke hava ro." SFB: "Står ni inte fasta i tron har ni inget fäste."

I det här läget, precis som i vår tid när vi också upplever HERRENS vrede över västerlandets avfall och synd, ska vi påminna oss om en grundläggande sanning som uttalas bl a i Ps 146:3

Lita inte till furstar, till människors barn som inte kan frälsa.

Och i Jer 17:5:

Förbannad är den som litar till människor och söker sin styrka i det som är kött och vars hjärta vänder sig bort från HERREN.

Men helt annorlunda ljuder ordet strax efteråt:

Men välsignad är den som litar till HERREN och har HERREN till sin trygghet.

Gud ville genom Jesaja påminna Ahas om den här stora sanningen och lovade rentav att ge honom ett tecken. Men Ahas avböjde i sitt högmod och låtsades vara from: Jag vill inte fresta HERREN.

Då ger HERREN själv ett tecken. När man läser sammanhanget om den här sonen kan man få intrycket att han ska födas rätt snart. Därför säger också många bibelutläggare att det måste handla om en pojke i samtiden, för att det skulle bli meningsfullt. Men vi har i NT fått en fullgod tolkning: Matt 1:22f.

Allt detta hände för att det som Herren hade sagt genom profeten skulle uppfyllas: Se, jungfrun ska bli havande och föda en son, och man ska ge honom namnet Immanuel. Det betyder: Gud med oss.

Matteus vet genom andeingivelse att det hebreiska ordet *almá* betyder jungfru, en orörd ung kvinna. När Gud själv har gett oss en tolkning av ordet i Jes 7:14 ska inte vi människor tro oss vara klokare. Det handlade inte om någon speciell pojke på Ahas tid. Det var en profetia om hur jungfru Maria skulle bli havande genom helig Ande, det som Lukas berättar om detaljerat i sitt första kapitel. Det ska ske ett stort under, det största som skett på jorden. Immanuel: Gud med oss.

När människor inte kan hjälpa, och när människor i sin trolöshet inte bryr sig om Guds ord, då kommer Gud själv och griper in. När människorna var dömda till undergång kom Gud med frälsning genom sin egen hand. Han måste själv komma till jorden som en jungfrus son. Martin Luther beskriver det så starkt i sin psalm (psb 253):

*Han sade till sin ende Son:
Nu vill jag mig förbarma.
Så skynda dit, min käre Son,
ge räddning åt den arme
och honom fräls ur synd och nöd.
Befriad från en evig död
låt honom med dig leva.*

När människor åter i dag är rädda för hotet från öster gäller precis samma sak: sök inte hjälp hos furstar, vänta inte att människor ska rädda oss. Sök hjälpen hos Herren! Se hur han gav löftet på Ahas tid! Se hur han verkställde sitt löfte då han lät Maria ställa upp som mor

för Guds Son. Se hur Sonen blev människa som fri, frestad i allt, hur han måste lida och dö inför överstepräster och Pilatus och till sist bli utsatt för den värsta förnedring och tortyr genom att spikas på ett kors och dö för våra synder.

Vi ska då lyssna till Pilatus som profetiskt sa: Se, människan! Se på honom, så som israeliterna i öknen såg på kopparormen och blev fria från ormgiftet. Se att han köper oss fria från fångenskapen under djävulen och ger oss rätt att vara Guds barn, även om vi också ska få genomleva en tid av kors och lidande.

Jesaja fick lite senare komma med ett glädjebudskap just till de trakter i Galileen som blev föremål för så svårt lidande under assyrierna (Jes 9:1f):

1 Men det ska inte vara nattsvart mörker där ångest nu råder. Förr i tiden lät han Sebulons och Naftalis land vara föraktat, men i kommande dagar ska han ge ära åt trakten längs havsvägen, landet på andra sidan Jordan, hednafolkens Galileen.

2 Det folk som vandrar i mörkret ska se ett stort ljus, över dem som bor i dödsskuggans land ska ljuset stråla fram.

Också i dag vill Gud påminna de folk som nu bor i dödsskuggans land om det stora ljuset. Och i dag vet vi ännu mera än vad Jesaja profeterade om. För vi har sett hans budskap gå i uppfyllelse. Ljuset kom till vår jord.

Men en profetia är ännu inte uppfylld. Jesus ska komma tillbaka. Det ska han göra i en tid som åter är svår, fylld av krigslarm, pest och hungersnöd. Då ska Jesus, enligt hans egna ord, komma tillbaka i ett moln på himlen, plötsligt och segrande, så att alla folk ska böja sina knän för honom. Och då ska himlar och jord brinna upp och Gud ska skapa nya himlar och en ny jord. Då ska han kalla sina utvalda från alla väderstreck och låta dem få bo hos sig i evig salighet. Och då ska det inte mera finnas något ont, för alla onda ska drivas ut tillsammans med djävulen och hans änglar till den eviga elden.

Låt oss nu tala mera om honom som gör allt det här:

2. Kvinnans son

Om honom gav Gud sitt löfte redan när Adam och Eva föll i synd i paradiset, 1 Mos 3:15:

"Jag ska sätta fiendskap mellan dig och kvinnan och mellan din avkomma och hennes avkomma. Han ska krossa ditt huvud och du ska hugga honom i hälen."

Grammatiken visar att det här handlar om en man: han som skulle krossa ormens huvud. När Eva sedan födde sin förstfödde son Kain trodde hon att hon hade fått den man som Gud avsåg (1 Mos 4:1):

Mannen låg med sin hustru Eva, och hon blev havande och födde Kain. Då sade hon: "Jag har fått en man från HERREN."

Det här kan också översättas: "nämligen HERRENS man". Men hon skulle bli besviken. Den man som hon hoppades på blev en mördare. Men löftet stod fast. Många hundra år senare skulle Abraham höra löftet om samme man (1 Mos 13:15, upprepas i 15:18):

Hela det land som du ser ska jag ge åt dig och dina efterkommande för evig tid.

Låt oss gå till Gal 3:16, där Paulus förklarar det här stället.

Nu gavs löfterna till Abraham och hans avkomma. Det står inte: "och dina avkomlingar", som när det gäller många, utan som när det gäller en enda: och din avkomma, som är Kristus.

Vi ser hur noga Paulus är med grammatiken här. Ordet avkomlingar är på grekiska *spérma*, hebreiska, *zéra*. Det betyder ordagrant säd. Det är ett ord i singular form. Abrahams avkomma är uttryckligen en person, en man: Kristus. "Kvinnans avkomma" i 1 Mos 3 är alltså en man, den samme som Abraham fick löftet om. Ordet säd står också i v 29. Vi ska läsa hela slutet av kap 3:

26 Alla är ni Guds barn genom tron på Kristus Jesus. 27 Alla ni som blivit döpta till Kristus har iklätt er Kristus. 28 Här är inte jude eller grek, slav eller fri, man och kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus. 29 Och om ni tillhör Kristus är ni avkomlingar till Abraham, arvingar efter löftet.

Med andra ord: om du tillhör Kristus, är du Abrahams avkomlingar/säd, oberoende om du är man eller kvinna, träl eller fri, jude eller grek. Du är förenad till gemenskap med denne man, förenad med honom i dopet som du kläddes i när du blev döpt. Därmed är du förenad i gemenskap med alla andra som tillhör honom.

När ängeln Gabriel berättade för Maria att hon skulle föda en son fick hon veta vem han skulle vara, Luk 1:31:

31 "Du ska bli havande och föda en son, och du ska ge honom namnet Jesus. 32 Han ska bli stor och kallas den Högstes Son, och Herren Gud ska ge honom hans fader Davids tron. 33 Han ska vara kung över Jakobs hus för evigt, och hans rike ska aldrig ta slut."

När Maria förundrar sig över detta får hon veta hur det ska ske (v 35):

Den helige Ande ska komma över dig, och den Högstes kraft ska vila över dig. Därför ska barnet som föds kallas heligt och Guds Son.

Senare, när Maria besöker sin släkting Elisabet, stämmer hon upp en lovprisning (Luk 1:49–52):

Den Mäktige har gjort stora ting med mig och hans namn är heligt. 50 Hans barmhärtighet varar från släkte till släkte över dem som vördar honom. 51 Han har gjort väldiga gärningar med sin arm, han har skingrat dem som har stolta hjärtan och sinnen. 52 Härskare har han störtat från deras troner, och de enkla har han upphöjt.

Maria vet vem som har makten. Det är inte de mäktiga härskarna i världen, de må sedan förfoga över kärnvapen och alla andra vapenslag, de har ingen makt om inte Gud tillåter dem att utöva makten. Vi har också många gånger sett i historien hur mäktiga män har störtats. Men Kristi rike kan ingen besegra. Därför är det honom vi ska ära. Därför är det hos honom vi ska söka tryggheten när orosmolnen hopar sig. Det är honom vi ska frukta.

Vänner, i denna oroliga tid har vi fått uppleva den stora glädjen i att höra om Kvinnans son som har kommit för att ge oss en framtid och

ett hopp. Vi har också den stora förmånen att få dela med oss av det här glädjebudet åt andra, som är ängsliga och fyllda av oro. Han, som har all makt, har kommit till oss för att ge oss frid, en annan frid än den världen kan ge. Må Gud ge oss frimodighet att vittna om honom.

Bön: Lär mig tacka, lär mig lova – ack, det går så uselt än! Men det ska bli annorlunda där hos dig i himmelen, när jag fri från allt elände som här nere trycker mig får med änglar och med helgon där för evigt lova dig! Amen.